

ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В. О. ЄСІНА, к.е.н., В. В. ШЕВЧУК, к.е.н.

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

lerik_yes@bk.ru

В наш час головні питання, які пов'язані з модернізацією житлово-комунального господарства неможливо вирішити лише за рахунок фінансування з державного або місцевого бюджетів. В зв'язку з цим розвиток партнерських відносин між державою та бізнесом, є дієвим методом підвищення ефективного функціонування підприємств, що перебувають у комунальній або державній власності. Такі відносини дозволяють залучити в економіку додаткові ресурси, насамперед інвестиції. Партнерські відносини забезпечують об'єднання ресурсів і потенціалів держави та бізнесу, що сприяє підвищенню ефективності використання вже наявних ресурсів, розподіл та мінімізацію ризиків між державою та приватним сектором.

Складністю реформування комунальних підприємств є відсутність власних фінансових коштів, а також відсутність мотивації до зниження витрат та підвищення зацікавленості у впровадженні нових моделей забезпечення ресурсної ефективності. Недостатня увага до політики технічного розвитку комунальних підприємств на регіональному та державному рівнях, а також до впровадження економічних механізмів залучення інвестицій, разом із застарілою системою управління перешкоджають подальшому ефективному розвитку цього сектору економіки.

Для подолання цієї негативної ситуації необхідно значно збільшити обсяг фінансових ресурсів, направляючи їх на модернізацію комунальних підприємств. Звичайно, в складний для України час, залучення бюджетних коштів на реформування галузі та відтворення основних фондів є обмеженими та недостатніми. Не сформовані і самі механізми об'єднання різних джерел фінансування. Тому актуальним та перспективним вважаємо розвиток наукових знань з питань залучення фінансових ресурсів приватного сектору в галузь надання комунальних послуг.

Механізм реалізації концепції державно-приватного партнерства (ДПП) тільки починає формуватися в Україні. При цьому досвід європейських країн свідчить про використання ДПП як інструменту їх економічного і соціального розвитку на основі ефективної взаємодії державного і приватного секторів. Державно-приватне партнерство являє собою рівноправне та взаємовигідне співробітництво між державою, територіальними громадами (в особі відповідних органів державної влади чи місцевого самоврядування) та приватними інвесторами у межах реалізації проектів, спрямованих на вирішення важливих для території соціально-економічних проблем. Зростання зацікавленості держави у розвитку ДПП пов'язане з його перевагами щодо залучення ресурсів (у першу чергу фінансових та інвестиційних). Як показує досвід, поява приватного інвестора забезпечує більш ефективне використання фінансового ресурсу на стадії реалізації проекту та здатна підвищити дохідність об'єктів у ході їхньої подальшої експлуатації.

Сутність ДПП полягає в налагодженні конструктивної взаємодії між різними структурами, діючими на суспільній арені країни, області, міста або іншої території – інституціями інфраструктурного призначення державними та комерційними підприємствами.

Україна має продовжувати пошук шляхів залучення інвестиційних ресурсів за допомогою концесійних договорів, маючи підтримку в розвитку законодавчої бази.